

eul_wid: cje-aa

Διαλέξεις · Dialexeis

On Good and Evil

Ἀποσπάσματα

Period: Κλασική Classical
Dialect: Δωρὶς λογοτεχνική Literary Doric
Domain: Φιλοσοφία Philosophy
Format: Ἑμμετρος Verse
Affiliation: Sophist

1 (tit) Περὶ ἀγαθῶ καὶ κακῶ (1) Δισσοὶ λόγοι λέγονται ἐν ταῖς Ἑλλάδι ὑπὸ τῶν φιλοσοφούντων περὶ τῶ ἀγαθῶ καὶ τῶ κακῶ. τοὶ μὲν γὰρ λέγοντι, ὥς ἄλλο μὲν ἐστὶ τὸ ἀγαθόν, ἄλλο δὲ τὸ κακόν· τοὶ δὲ, ὥς τὸ αὐτὸ ἐστὶ, καὶ τοῖς μὲν ἀγαθὸν εἶη, τοῖς δὲ κακόν, καὶ τῷ αὐτῷ ἀνθρώπῳ τοτὲ μὲν ἀγαθόν, τοτὲ δὲ κακόν. (2) ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς τοῖσδε ποτιτίθεμαι· σκέψομαι δὲ ἐκ τῶ ἀνθρωπίνῳ βίῳ, ὧς ἐπιμελὲς βρώσιός τε καὶ πόσιος καὶ ἀφροδισίων· ταῦτα γὰρ ἀσθενεῦντι μὲν κακόν, ὑγιαίνοντι δὲ καὶ δεομένῳ ἀγαθόν. (3) καὶ ἀκρασία τοίνυν τούτων τοῖς μὲν ἀκρατέσι κακόν, τοῖς δὲ πωλεῦντι ταῦτα καὶ μισθαρνέοντι ἀγαθόν. νόσος τοίνυν τοῖς μὲν ἀσθενεῦντι κακόν, τοῖς δὲ ἰατροῖς ἀγαθόν. ὁ τοίνυν θάνατος τοῖς μὲν ἀποθανοῦσι κακόν, τοῖς δ' ἐνταφιοπώλαις καὶ τυμβοποιοῖς ἀγαθόν. (4) γεωργία τε καλῶς ἐξευρίκασα τῶς καρπῶς τοῖς μὲν γεωργοῖς ἀγαθόν, τοῖς δὲ ἐμπόροις κακόν. τὰς τοίνυν ὀλκάδας συντρίβεσθαι καὶ παραθραύεσθαι τῷ μὲν ναυκλήρῳ κακόν, τοῖς δὲ ναυπαγοῖς ἀγαθόν. (5) ἔτι <δὲ> τὸν σίδαρον κατέσθεσθαι καὶ ἀμβλύνεσθαι καὶ συντρίβεσθαι τοῖς μὲν ἄλλοις κακόν, τῷ δὲ χαλκῇ ἀγαθόν. καὶ μὰν τὸν κέραμον παραθραύεσθαι τοῖς μὲν ἄλλοις κακόν, τοῖς δὲ κεραμεῦσιν ἀγαθόν. τὰ δὲ ὑποδήματα κατατρίβεσθαι καὶ διαρρήγνυσθαι τοῖς μὲν ἄλλοις κακόν, τῷ δὲ σκυτῇ ἀγαθόν. (6) ἐν τοίνυν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς καὶ τοῖς μωσικοῖς καὶ τοῖς πολεμικοῖς αὐτίκα ἐν τῷ γυμνικῷ τῷ σταδιοδρόμῳ ἅ νίκα τῷ μὲν νικῶντι ἀγαθόν, τοῖς δὲ ἡσασμένοις κακόν. (7) καττωτὸ δὲ καὶ τοὶ παλαισταὶ καὶ πύκται καὶ τοὶ ἄλλοι πάντες μωσικοί· αὐτίκα <ἅ νίκα> ἅ κιθαρωιδίας τῷ μὲν νικῶντι ἀγαθόν, τοῖς δὲ ἡσασμένοις κακόν. (8) ἐν τε τῷ πολέμῳ (καὶ τὰ νεώτατα πρῶτον ἐρῶ) ἅ τῶν Λακεδαιμονίων νίκα, ἂν ἐνίκων Ἀθηναίως καὶ τῶς συμμάχως, Λακεδαιμονίοις μὲν ἀγαθόν, Ἀθηναίοις δὲ καὶ τοῖς συμμάχοις κακόν· ἅ τε νίκα, ἂν τοὶ Ἕλλανες τὸν Πέρσαν ἐνίκασαν, τοῖς μὲν Ἕλλασιν ἀγαθόν, τοῖς δὲ βαρβάρους κακόν. (9) ἅ τοίνυν τοῦ Ἰλίου αἵρεσις τοῖς μὲν Ἀχαιοῖς ἀγαθόν, τοῖς δὲ Τρωσὶ κακόν. καδδὲ ταὐτὸν καὶ τὰ τῶν Θηβαίων καὶ τὰ τῶν Ἀργείων πάθη. (10) καὶ ἅ τῶν Κενταύρων καὶ Λαπιθᾶν μάχα τοῖς μὲν Λαπίθαις ἀγαθόν, τοῖς δὲ Κενταύροις κακόν. καὶ μὰν καὶ ἅ τῶν θεῶν καὶ Γιγάντων λεγομένα μάχα καὶ νίκα τοῖς μὲν θεοῖς ἀγαθόν, τοῖς δὲ Γίγασιν κακόν. —(11) ἄλλος δὲ λόγος λέγεται, ὥς ἄλλο μὲν τὰγαθὸν εἶη, ἄλλο δὲ τὸ κακόν, διαφέρον ὥσπερ καὶ τῶνυμα, οὔτω καὶ τὸ πρᾶγμα. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς τοῦτον διαιρεῦμαι τὸν τρόπον· δοκῶ γὰρ οὐδὲ διάδαλόν <κ'> ἤμεν, ποῖον ἀγαθόν καὶ ποῖον κακόν, αἶ τὸ αὐτὸ καὶ μὴ ἄλλο ἐκάτερον εἶη· καὶ γὰρ θαυμαστόν κ' εἶη. (12)

οἶμαι δὲ οὐδέ κ' αὐτὸν ἔχεν ἀποκρίνασθαι, αἱ τις [αὐτὸν] ἔροιτο τὸν ταῦτα λέγοντα· εἶπον δὴ μοι, ἤδη τύ τι τοῖ γονέες ἀγαθὸν ἐποίησαν;· φαίη κα· “καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα.” τὸ ἄρα κακὰ καὶ μεγάλα καὶ πολλὰ τούτοις ὀφείλεις, αἵπερ τωυτόν ἐστι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ. (13) τί δέ, τὼς συγγενέας ἤδη τι ἀγαθὸν ἐποίησας;· ” <καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα> .” τὼς ἄρα συγγενέας κακὸν ἐποίεις. τί δέ, τὼς ἐχθρῶς ἤδη κακὸν ἐποίησας;· “καὶ πολλὰ καὶ <μεγάλα> .” ‘μέγιστα ἄρα ἀγαθὰ ἐποίησας. —(14) ἄγε δὴ μοι καὶ τόδε ἀπόκριται. ἄλλο τι ἢ τὼς πτωχῶς οἰκτίρεις, ὅτι πολλὰ καὶ κακὰ ἔχοντι, <καὶ> πάλιν εὐδαιμονίζεις, ὅτι πολλὰ καὶ ἀγαθὰ πράσσοντι, αἵπερ τωυτό κακὸν καὶ ἀγαθόν;· (15) τὸν δὲ βασιλῆ τὸν μέγαν οὐδὲν κωλύει ὁμοίως διακεῖσθαι τοῖς πτωχοῖς. τὰ γὰρ πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθὰ αὐτῷ πολλὰ κακὰ καὶ μεγάλα ἐστίν, αἵ γὰρ τωυτόν ἐστιν ἀγαθὸν καὶ κακόν. καὶ τάδε μὲν περὶ τῷ παντὸς εἰρήσθω. (16) εἴμι δὲ καὶ καθ' ἕκαστον ἀρξάμενος ἀπὸ τῷ ἐσθίεν καὶ πίνειν καὶ ἀφροδισιάζεν. ταῦτα γὰρ τοῖς ἀσθενεῦντι <ποιὲν κακόν, καὶ πάλιν> ταῦτα ποιὲν ἀγαθόν ἐστιν αὐτοῖς, αἵπερ τωυτόν ἐστιν ἀγαθὸν καὶ κακόν· καὶ τοῖς νοσέοντι κακόν ἐστι τὸ νοσεῖν καὶ ἀγαθόν, αἵπερ τωυτόν ἐστι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ. (17) καδδὲ τόδε καὶ τᾶλλα πάντα, τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ εἴρηται. καὶ οὐ λέγω, τί ἐστι τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ τοῦτο πειρώμαι

1 (50) διδάσκειν, ὡς οὐ τωυτόν εἶη τὸ κακὸν καὶ τἀγαθόν, ἀλλ' <ἄλλο> ἑκάτερον.

2 (tit) Περὶ καλοῦ καὶ αἰσχροῦ (1) λέγονται δὲ καὶ περὶ τῷ καλῷ καὶ <τῷ> αἰσchrῷ δισσοὶ λόγοι. τοὶ μὲν γὰρ φαντι, ἄλλο μὲν ἦμεν τὸ καλόν, ἄλλο δὲ τὸ αἰσchrόν, διαφέρον, ὥσπερ καὶ τῶνυμα, οὔτω καὶ τὸ σῶμα· τοὶ δὲ τωυτό καλὸν καὶ αἰσchrόν. (2) κἀγὼ πειρασεῦμαι, τόνδε τὸν τρόπον ἐξαγεύμενος. αὐτίκα γὰρ παιδί ὠραίῳ ἐραστῇ μὲν [χρηστῷ] χαρίζεσθαι καλόν, μὴ ἐραστῇ δὲ [καλῷ] αἰσchrόν. (3) καὶ τὰς γυναῖκας λοῦσθαι ἔνδοι καλόν, ἐν παλαίστραι δὲ αἰσchrόν (ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν ἐν παλαίστραι καὶ ἐν γυμνασίῳ καλόν). (4) καὶ συνίμεν τῷ ἀνδρὶ ἐν ἀσυχίᾳ μὲν καλόν, ὅπου τοίχοις κρυφθήσεται· ἔξω δὲ αἰσchrόν, ὅπου τις ὄψεται. (5) καὶ τῷ μὲν αὐτᾶς συνίμεν ἀνδρὶ καλόν, ἀλλοτρίῳ δὲ αἰσchrιστον. καὶ τῷ γ' ἀνδρὶ τᾷ μὲν ἑαυτῷ γυναικὶ συνίμεν καλόν, ἀλλοτρίᾳ δὲ αἰσchrόν. (6) καὶ κοσμεῖσθαι καὶ ψιμυθίῳ χρίεσθαι καὶ χρυσία περιάπτεσθαι, τῷ μὲν ἀνδρὶ αἰσchrόν, τᾷ δὲ γυναικὶ καλόν. (7) καὶ τὼς μὲν φίλως εὖ ποιὲν καλόν, τὼς δὲ ἐχθρῶς αἰσchrόν. καὶ τὼς μὲν πολεμίως φεύγεν αἰσchrόν, τὼς δὲ ἐν σταδίῳ ἀνταγωνιστὰς καλόν. (8) καὶ τὼς μὲν φίλως καὶ τὼς πολίτας φονεύεν αἰσchrόν, τὼς δὲ πολεμίως καλόν. καὶ τάδε μὲν περὶ πάντων. (9) εἴμι δ' <ἐφ'> ἃ ταὶ πόλιές τε αἰσchrὰ ἄγηνται καὶ τὰ ἔθνεα. αὐτίκα Λακεδαιμονίοις τὰς κόρας γυμνάζεσθαι <καὶ> ἀχειριδῶτως καὶ ἀχίτῳνας παρέρπεν καλόν· Ἰωσι δὲ αἰσchrόν. (10) καὶ <τοῖς μὲν> τὼς παῖδας μὴ μανθάνειν μωσικὰ καὶ γράμματα καλόν. Ἰωσι δ' αἰσchrόν μὴ ἐπίστασθαι ταῦτα πάντα. (11) Θεσσαλοῖσι δὲ καλὸν τὼς ἵππους ἐκ τᾶς ἀγέλας λαβόντι αὐτῷ δαμάσαι καὶ τὼς ὀρέας βῶν τε λαβόντι αὐτῷ σφάζαι καὶ ἐκδεῖραι καὶ κατακόψαι, ἐν Σικελίᾳ δὲ αἰσchrόν καὶ δώλων ἔργα. (12) Μακεδόσι δὲ καλὸν δοκεῖ ἡμεν τὰς κόρας, πρὶν ἀνδρὶ γάμασθαι, ἐρᾶσθαι καὶ ἀνδρὶ συγγίνεσθαι, ἐπεὶ δὲ κα γάμῃται, αἰσchrόν· Ἑλλάσι δ' ἄμφω αἰσchrόν. (13) τοῖς δὲ Θραιξὶ κόσμος τὰς κόρας στίζεσθαι· τοῖς δ' ἄλλοις τιμωρία τὰ στίγματα τοῖς ἀδικέοντι. τοὶ δὲ Σκύθαι καλὸν νομίζοντι, ὅς <κ'> ἄνδρα κατακανὼν ἐκδείρας τὰν κεφαλὰν τὸ μὲν κόμιον πρὸ τοῦ ἵππου φορῇ, τὸ δ' ὀστέον χρυσώσας <ἢ> καὶ ἀργυρώσας πίνῃ ἐξ αὐτοῦ καὶ σπένδῃ τοῖς θεοῖς· ἐν δὲ τοῖς Ἑλλασιν οὐδέ κ' ἐς τὰν αὐτὰν οἰκίαν συνεισελθεῖν βούλοιστο τις τῷ ταῦτα ποιήσαντι. (14) Μασσαγέται δὲ τὼς γονέας κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἡμεν ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι· ἐν δὲ τᾷ Ἑλλάδι αἱ τις ταῦτα ποιήσει, ἐξελαθεὶς ἐκ τῆς Ἑλλάδος κακῶς κα ἀποθάνοι ὡς αἰσchrὰ καὶ δεινὰ ποιέων. (15) τοὶ δὲ Πέρσαι κοσμεῖσθαι τε ὥσπερ τὰς γυναῖκας καὶ τὼς ἄνδρας καλὸν νομίζοντι, καὶ τᾷ θυγατρὶ καὶ τᾷ ματρὶ καὶ τᾷ ἀδελφᾷ συνίμεν· τοὶ δὲ Ἕλλανες καὶ αἰσchrὰ καὶ παράνομα. (16) Λυδοῖς τοίνυν τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύριον ἐνεργάσασθαι

καὶ οὕτως γάμασθαι καλὸν δοκεῖ ἡμεν, ἐν δὲ τοῖς Ἑλλασιν οὐδεὶς κα θέλοι γᾶμαι. (17) Αἰγύπτιοί τε οὐ ταῦτὰ νομίζοντι καλὰ τοῖς ἄλλοις· τῆιδε μὲν γὰρ γυναικας ὑφαίνειν καὶ <ἔρια> ἐργάζεσθαι καλόν, ἀλλὰ τῆνεὶ τὼς ἄνδρας, τὰς δὲ γυναικας πράσσειν, ἅπερ τῆιδε τοὶ ἄνδρες. τὸν παλὸν δεύειν ταῖς χερσί, τὸν δὲ σῖτον τοῖς ποσί, τήνοις καλόν, ἀλλ' ἀμὴν τὸ ἐναντίον. (18) οἶμαι δ', αἷ τις τὰ αἰσχροὶ ἐς ἐν κελεύοι συνενεῖκαι πάντας ἀνθρώπως, ἃ ἕκαστοι νομίζοντι, καὶ πάλιν ἐξ ἀθρόων τούτων τὰ καλὰ λαβέν, ἃ ἕκαστοι ἄγηνται, οὐδὲ ἐν <κα> καλλειφθῆμεν, ἀλλὰ πάντας πάντα διαλαβέν. οὐ γὰρ πάντες ταῦτὰ νομίζοντι. (19) παρεξοῦμαι δὲ καὶ ποιήμα τι [TGF 844 adesp. 26]· καὶ γὰρ τὸν ἄλλον ὥδε θνητοῖσιν νόμον ὅφῃ διαιρῶν· οὐδὲν ἦν πάντῃ καλόν, οὐδ' αἰσχρόν, ἀλλὰ ταῦτ' ἐποίησεν λαβὼν ὁ καιρὸς αἰσχροὶ καὶ διαλλάξας καλὰ. (20) ὥς δὲ τὸ σύνολον εἶπαι, πάντα καιρῷ μὲν καλὰ ἐντι, ἐν ἀκαιρίαι δ' αἰσχροὶ. τί ὦν διεπραξάμην; ἔφην ἀποδείξειν ταῦτὰ αἰσχροὶ καὶ καλὰ ἐόντα, καὶ ἀπέδειξα

2 (50) ἐν τούτοις πᾶσι. —(21) λέγεται δὲ καὶ περὶ τῷ αἰσchrῷ καὶ <τῷ> καλῷ, ὥς ἄλλο ἐκάτερον εἶη. ἐπεὶ αἷ τις ἐρωτάσαι τὼς λέγοντας, ὥς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα αἰσχρόν καὶ καλόν ἐστιν, αἷ ποκά τι αὐτοῖς καλὸν ἔργασται, <καὶ> αἰσχρόν ὁμολογησοῦντι, αἷπερ τωῦτόν καὶ τὸ αἰσχρόν καὶ τὸ καλόν. (22) καὶ αἷ τινὰ γὰ καλὸν οἶδαντι ἄνδρα, τοῦτον καὶ αἰσχρόν τὸν αὐτόν· καὶ αἷ τινὰ γὰ λευκόν, καὶ μέλανα τοῦτον τὸν αὐτόν. καὶ καλόν γ' ἐστὶ τὼς θεὼς σέβεσθαι, καὶ αἰσχρόν αὐ τὼς θεὼς σέβεσθαι, αἷπερ τωῦτόν αἰσχρόν καὶ καλόν ἐστι. (23) καὶ τάδε μὲν περὶ ἀπάντων εἰρήσθω μοι· τρέψομαι δὲ ἐπὶ τὸν λόγον αὐτῶν, ὃν λέγοντι. (24) αἷ γὰρ τὰν γυναικας καλόν ἐστι κοσμεῖσθαι, τὰν γυναικας <καὶ> αἰσχρόν κοσμεῖσθαι, αἷπερ τωῦτόν αἰσχρόν καὶ καλόν· καὶ τᾶλλα κατὰ τωῦτόν. (25) ἐν Λακεδαίμονί ἐστι καλὸν τὰς παῖδας γυμνάζεσθαι, ἐν Λακεδαίμονί ἐστιν αἰσχρόν τὰς παῖδας γυμνάζεσθαι, καὶ τᾶλλα οὕτως. (26) λέγοντι δέ, ὥς αἅ τινες τὰ αἰσχροὶ ἐκ τῶν ἐθνέων πάντοθεν συνενεῖκαιεν, ἔπειτα συγκαλέσαντες κελεύοιεν, ἃ τις καλὰ νομίζοι, λαμβάνεν, πάντα κα ἐν καλῷ ἀπενειχθῆμεν. ἐγὼ θαυμάζω, αἅ τὰ αἰσχροὶ συνενεχθέντα καλὰ ἐσεῖται, καὶ οὐχ οἷάπερ ἦνθεν. (27) αἅ γοῦν ἵππως ἢ βῶς ἢ οἷς ἢ ἀνθρώπως ἄγαγον, οὐκ ἄλλο τί κα ἀπάγον· ἐπεὶ οὐδ' αἅ χρυσὸν ἦνειακ, χαλκόν [ἀπτῆνειακ], οὐδ' αἅ ἄργυρον ἦνειακ, μόλιβδόκ κα ἀπέφερον. (28) ἀντί δ' ἄρα τῶν αἰσchrῶν καλὰ ἀπάγοντι; φέρε δῆ, αἅ ἄρα τις αἰσχρόν <ἄνδρα> ἄγαγε, τοῦτον δ' αὐ κα καλὸν ἀπάγε; ποιητὰς δὲ μάρτυρας ἐπάγονται, <οἷ> ποτὶ ἄδονάν, οὐ ποτὶ ἀλάθειαν ποιεῦντι.

3 (tit) Περὶ δικαίου καὶ ἀδίκου (1) δισοῖ δὲ λόγοι λέγονται καὶ περὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀδίκῳ. καὶ τοὶ μὲν ἄλλο ἡμεν τὸ δίκαιον, ἄλλο δὲ τὸ ἀδικόν· τοὶ δὲ τωῦτό δίκαιον καὶ ἀδικόν· καὶ ἐγὼ τούτῳ πειρασοῦμαι τιμωρέν. (2) καὶ πρῶτον μὲν ψεύδεσθαι ὥς δίκαιόν ἐστι λεξῷ καὶ ἐξαπατᾶν. τὼς μὲν πολεμίως ταῦτα ποιεῖν <καλόν καὶ δίκαιον, τὼς δὲ φίλῳ> αἰσχρόν καὶ πονηρόν ἂν ἐξεῖποιεν· <πῶς δὲ τὼς πολεμίως> τὼς δὲ φιλτάτως οὔ; αὐτίκα τὼς γονέας· αἅ γὰρ δέοι τὸν πατέρα ἢ τὰν μητέρα φάρμακον πιέν ἢ φαγόν, καὶ μὴ θέλοι, οὐ δίκαιόν ἐστι καὶ ἐν τῷ ῥοφήματι καὶ ἐν τῷ ποτῷ δόμεν καὶ μὴ φάμεν ἐνῆμεν; (3) οὐκῶν <δίκαιον> ἤδη ψεύδεσθαι καὶ ἐξαπατᾶν τὼς γονέας, καὶ κλέπτειν μὲν τὰ τῶν φίλων καὶ βιῆσθαι τὼς φιλτάτως δίκαιον. (4) αὐτίκα αἅ τις λυπηθεῖς τι τῶν οἰκῆϊων καὶ ἀχθεσθεῖς μέλλοι αὐτόν διαφθεῖρεν ἢ ξίφει ἢ σχοινίῳ ἢ ἄλλῳ τινί, δίκαιόν ἐστι ταῦτα κλέψαι, αἅ δύναιτο, αἅ δὲ ὑστερίζαι καὶ ἔχοντα καταλάβοι, ἀφελέσθαι βίαι; (5) ἀνδραποδίσσασθαι δὲ πῶς οὐ δίκαιον τὼς πολεμίως <καὶ> αἅ τις δύναιτο ἐλὼν πόλιν ὅλαν ἀποδόσθαι; τοιχωρυχέν δὲ τὰ τῶν πολιτῶν κοινὰ οἰκῆματα δίκαιον φαίνεται. αἅ γὰρ ὁ πατήρ ἐπὶ θανάτῳ, κατεστασιασμένος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, δεδεμένος εἶη, ἄρα οὐ δίκαιον διορύξαντα κλέψαι καὶ σῶσαι τὸν πατέρα; (6) ἐπιорκέν δέ· αἅ τις ὑπὸ τῶν πολεμίων λαφθεῖς ὑποδέξαιτο ὁμνύων ἢ μὲν ἀφεθεῖς τὰν πόλιν προδώσεν, ἄρα οὗτος δίκαιά <κα> ποιῆσαι εὐορκήσας; (7) ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ δοκῶ· ἀλλὰ μᾶλλον τὰν πόλιν καὶ τὼς φίλως καὶ τὰ ἱερὰ σῶσαι <κα τὰ> πατρώϊα ἐπιορκήσας. ἤδη ἄρα δίκαιον καὶ τὸ ἐπιορκεῖν. καὶ τὸ

ἱεροσυλὲν· (8) τὰ μὲν ἴδια τῶν πόλεων ἐῷ· τὰ δὲ κοινὰ τὰς Ἑλλάδος, τὰ ἐκ Δελφῶν καὶ τὰ ἐξ Ὀλυμπίας, μέλλοντος τῷ βαρβάρῳ τὰν Ἑλλάδα λαβεῖν καὶ τὰς σωτηρίας ἐν χρήμασιν ἐούσας, οὐ δίκαιον λαβὲν καὶ χρῆσθαι ἐς τὸν πόλεμον; (9) φονεύειν δὲ τὼς φιλτάτως δίκαιον· ἐπεὶ καὶ Ὀρέστας καὶ Ἀλκμαίων· καὶ ὁ θεὸς ἔχρησε δίκαια αὐτῶς ποιῆσαι. (10) ἐπὶ δὲ τὰς τέχνας τρέφομαι καὶ τὰ τῶν ποιητῶν. ἐν γὰρ τραγωιδιοποιίᾳ καὶ ζωγραφίᾳ ὅστις <κα> πλεῖστα ἐξαπατῇ ὅμοια τοῖς ἀληθινοῖς ποιέων, οὗτος ἄριστος. (11) θέλω δὲ καὶ ποιημάτων παλαιότερων μαρτύριον ἐπαγαγέσθαι. Κλεοβουλίνης [fr. 2 Anth. lyr. I 47 Diehl]· ἄνδρ' εἶδον κλέπτοντα καὶ ἐξαπατῶντα βιαίως, καὶ τὸ βίαι ῥέξαι τοῦτο δικαιοτάτον. (12) ἦν πάλα ταῦτα Αἰσχύλου δὲ ταῦτα [fr. 301. 302]· ἀπάτης δικαίας οὐκ ἀποστατεῖ θεός, <καί> ψευδῶν δὲ καιρὸν ἔσθ' ὅπου τιμαῖ θεός. (13) λέγεται δὲ καὶ τῷδε ἀντίος λόγος, ὡς ἄλλο τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον ἐστίν, διαφέρον ὥσπερ καὶ τῶνυμα, οὕτω καὶ τὸ πρᾶγμα. ἐπεὶ αἱ τις ἐρωτάσαι τὼς λέγοντας, ὡς τὸ αὐτὸ ἐστίν ἄδικον καὶ δίκαιον, αἱ ἤδη τι δίκαιον περὶ τὼς γονέας ἔπραξαν, ὁμολογησοῦντι. καὶ ἄδικον ἄρα. τὸ γὰρ αὐτὸ ἄδικον καὶ δίκαιον ὁμολογέοντι ἦμεν. (14) φέρε ἄλλο δὴ· αἱ τίνα γινώσκεις δίκαιον ἄνδρα, καὶ ἄδικον ἄρα τὸν αὐτόν, καὶ μέγαν τοῖνον καὶ μικρὸν κατὰ τωυτόν. καὶ <αἱ> λέγοιτο 'πολλὰ ἀδικήσας ἀποθανέτω', ἀποθανέτω <καὶ πολλὰ καὶ δίκαια δια> πραξάμενος. (15) καὶ περὶ μὲν τούτων ἄλλις. εἴμι δὲ ἐφ' ἃ λέγοντες ἀξιόοντι τὸ αὐτὸ καὶ δίκαιον καὶ ἄδικον ἀποδεικνύειν. (16) τὸ γὰρ κλέπτεν τὰ τῶν πολεμίων δίκαιον, καὶ ἄδικον ἀποδεικνύειν τοῦτο αὐτό, αἱ κ' ἀληθὴς ὁ τήνων λόγος, καὶ τᾶλλα καττωυτό. (17) τέχνας δὲ ἐπάγονται, ἐν αἷς οὐκ ἔστι τὸ δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον. καὶ τοῖ ποιηταὶ οὐ [το] ποτὶ ἀλάθειαν, ἀλλὰ ποτὶ τὰς ἀδονὰς τῶν ἀνθρώπων τὰ ποιήματα ποιέοντι.

4 (tit) Περὶ ἀλαθέος καὶ ψεύδεος (1) λέγονται δὲ καὶ περὶ τῷ ψεύδεος καὶ τῷ ἀλαθέος δισσοὶ λόγοι, ὧν ὁ μὲν φασι, ἄλλον μὲν τὸν ψεύσαν ἦμεν λόγον, ἄλλον δὲ τὸν ἀλαθῆ· τοὶ δὲ τὸν αὐτὸν αὖ. (2) κἀγὼ τόνδε λέγω· πρῶτον μὲν, ὅτι τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι λέγονται· ἔπειτα δέ, ὅταν λόγος ῥηθῇ, αἱ μὲν ὡς <κα> λέγεται ὁ λόγος, οὕτω γεγέννηται, ἀλαθὴς ὁ λόγος, αἱ δὲ μὴ γεγέννηται, ψευδὴς ὁ αὐτὸς λόγος. (3) αὐτίκα κατηγορεῖ ἱεροσυλίαν τῷ· αἱ γ' ἐγένετο τῷργον, ἀλαθὴς ὁ λόγος· αἱ δὲ μὴ ἐγένετο, ψεύστας. καὶ τῷ ἀπολογουμένῳ ὡς τὸς λόγος. καὶ τὰ γε δικαστήρια τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ψεύσαν καὶ ἀλαθῆ κρίνουν. (4) ἔπειτα τοὶ ἐξῆς καθήμενοι αἱ λέγοιμεν 'μύστας εἰμί', τὸ αὐτὸ μὲν πάντες ἐροῦμεν, ἀλαθὴς δὲ μόνος ἐγώ, ἐπεὶ καὶ εἰμί. (5) δᾶλον ὦν, ὅτι ὁ αὐτὸς λόγος, ὅταν μὲν αὐτῷ παρῇ τὸ ψεῦδος, ψεύστας ἐστίν, ὅταν δὲ τὸ ἀλαθές, ἀλαθὴς (ὥσπερ καὶ ἄνθρωπος τὸ αὐτό, καὶ παῖς καὶ νεανίσκος καὶ ἀνὴρ καὶ γέρον, ἐστίν). (6) λέγεται δὲ καὶ ὡς ἄλλος εἴη ὁ ψεύστας λόγος, ἄλλος δὲ ὁ ἀλαθής, διαφέρων τῶνυμα <ὥσπερ καὶ τὸ πρᾶγμα>· αἱ γὰρ τις ἐρωτάσαι τὼς λέγοντας, ὡς ὁ αὐτὸς λόγος εἴη ψεύστας καὶ ἀλαθής, ὃν αὐτοὶ λέγοντι, πότερός ἐστιν· αἱ μὲν ψεύστας, δᾶλον ὅτι δύο εἴη· αἱ δ' ἀλαθής [ἀποκρίναιτο], καὶ ψεύστας ὁ αὐτὸς οὗτος. καὶ ἀλαθῆ τίς ποκα εἶπεν ἢ ἐξεμαρτύρησε, καὶ ψευδῆ ἄρα τὰ αὐτὰ ταῦτα. καὶ αἱ τίνα ἄνδρα ἀλαθῆ οἶδε, καὶ ψεύσαν τὸν αὐτόν. (7) ἐκ δὲ τῷ λόγῳ λέγοντι ταῦτα, ὅτι γενομένῳ μὲν τῷ πράγματι ἀλαθῆ τὸν λόγον <λέγοντι>, ἀγενήτῳ δὲ ψεύσαν. οὐκ ὡς διαφέρει <αὐτῶν τῶνυμα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα. (8) ἐρωτάσαι δὲ κά τις> αὐθις τὼς δικαστάς, ὅ τι κρίνουν (οὐ γὰρ πάρεντι τοῖς πράγμασιν)· (9) ὁμολογέοντι δὲ καὶ αὐτοί, ὧι μὲν τὸ ψεῦδος ἀναμέμικται, ψεύσαν ἦμεν, ὧι δὲ τὸ ἀλαθές, ἀλαθῆ. τοῦτο δὲ ὅλον διαφέρει ...

5 (1) 'ταῦτά τοι μαινόμενοι καὶ τοὶ σωφρονοῦντες καὶ τοὶ σοφοὶ καὶ τοὶ ἀμαθεῖς καὶ λέγοντι καὶ πράσσοντι. (2) καὶ πρᾶτον μὲν ὀνομάζοντι ταῦτά, γὰν καὶ ἄνθρωπον καὶ ἵππον καὶ πῦρ καὶ τᾶλλα πάντα. καὶ ποιέοντι ταῦτά, κάθηνται καὶ ἔσθοντι καὶ πίνοντι καὶ κατάκεινται, καὶ τᾶλλα καττωυτό. (3) καὶ μὰν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα καὶ μέζον καὶ μῆγιόν ἐστι καὶ πλεόν καὶ ἔλασσον καὶ βαρύτερον καὶ κουφότερον. οὕτω γὰρ ἐντι ταῦτά πάντα· (4) τὸ τάλαντόν ἐστι βαρύτερον τῆς μνᾶς, καὶ κουφότερον τῶν δύο ταλάντων· τωυτόν ἄρα καὶ κουφότερον καὶ βαρύτερον. *** [s.

oben Z. 8f.] (5) καὶ ζῶει ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος καὶ οὐ ζῶει, καὶ ταῦτ' ἔστι καὶ οὐκ ἔστι· τὰ γὰρ τῆιδ' ἐόντα ἐν ταῖ Λιβύαι οὐκ ἔστιν, οὐδέ γε τὰ ἐν Λιβύαι ἐν Κύπρῳ. καὶ τᾶλλα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. οὐκῶν καὶ ἐντὶ τὰ πράγματα καὶ οὐκ ἐντί· (6) τοὶ τῆνα λέγοντες, τὼς μαινομένως καὶ <τὼς σωφρονοῦντας καὶ> τὼς σοφῶς καὶ τὼς ἀμαθεῖς τῶντ' ἀπαπράσσεσθαι καὶ λέγειν, καὶ τᾶλλα <τὰ> ἐπόμενα τῷ λόγῳ, οὐκ ὀρθῶς λέγοντι. (7) αἱ γὰρ τις αὐτῶς ἐρωτάσαι, αἱ διαφέρει μανία σωφροσύνης καὶ σοφία ἀμαθείας, φαντί· 'ναί'. (8) εὖ γὰρ καὶ ἐξ ὧν πράσσοντι ἐκάτεροι δᾶλοί ἐντι, ὡς ὁμολογησοῦντι. οὐκῶν αἱ ταῦτ' ἀπράσσοντι, καὶ τοὶ σοφοὶ μαίνονται, καὶ τοὶ μαινόμενοι σοφοί, καὶ πάντα συνταράσσονται. (9) καὶ ἐπακτέος ὁ λόγος, πότερον ὧν ἐν δέοντι τοὶ σωφρονοῦντες λέγοντι ἢ τοὶ μαινόμενοι. ἀλλὰ γὰρ φαντι, ὡς ταῦτ' ἀπράσσοντι, ὅταν τις αὐτῶς ἐρωτῇ· ἀλλὰ τοὶ μὲν σοφοὶ ἐν τῷ δέοντι, τοὶ δὲ μαινόμενοι αἱ οὐ δεῖ. (10) καὶ τοῦτο λέγοντες δοκοῦντι μικρὸν ποτιθῆναι <τὸ> αἱ δεῖ καὶ μὴ δεῖ, ὥστε μηκέτι τὸ αὐτὸ ἤμεν. (11) ἐγὼ δὲ οὐ πράγματος τοσοῦτον ποτιτεθέντος ἀλλοιοῦσθαι δοκῶ τὰ πράγματα, ἀλλ' ἀρμονίας διαλλαγείσας· ὥσπερ 'Γλαῦκος' καὶ 'γλαυκός' καὶ 'Ξάνθος' καὶ 'ξανθός' καὶ 'Ξοῦθος' καὶ 'ξουθός'. (12) ταῦτα μὲν τὴν ἀρμονίαν ἀλλάξαντα διήνεικαν, τὰ δὲ μακρῶς καὶ βραχυτέρως ῥηθέντα. 'Τύρος' καὶ 'τυρός' 'σάκος' καὶ 'σακός', ἄτερα δὲ γράμματα διαλλάξαντα· 'κάρτος' καὶ 'κρατός', 'ὄνος' καὶ 'νόος'. (13) ἐπεὶ ὧν οὐκ ἀφαιρεθέντος οὐδενὸς τοσοῦτον διαφέρει, τί δὴ, αἱ τίς τι ποτιτίθητι ἢ ἀφαιρεῖ; καὶ τοῦτο δεῖξω οἷόν ἐστιν. (14) αἱ τις ἀπὸ τῶν δέκα ἐν ἀφέλοι <ἢ τοῖς δέκα ἐν ποτθείῃ>, οὐκ ἔτι δέκα οὐδὲ ἐν εἴῃ, καὶ τᾶλλα καττωτό. (15) τὸ δὲ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ ἤμεν καὶ μὴ ἤμεν, ἐρωτῶ· 'τί ἢ τὰ πάντα ἔστιν;' οὐκῶν αἱ τις μὴ φαίῃ ἤμεν, ψεύδεται, <τὸ τί καὶ> τὰ πάντα εἰπὼν ταῦτα. πάντα ὧν πῆι ἐστι.

6 (tit) Περὶ τᾶς σοφίας καὶ τᾶς ἀρετᾶς, αἱ διδασκόν (1) λέγεται δὲ τις λόγος οὗτ' ἀλαθῆς οὔτε καινός· ὅτι ἄρα σοφία καὶ ἀρετὰ οὔτε διδασκὸν εἶη οὔτε μαθητόν. τοὶ δὲ ταῦτα λέγοντες ταῖςδε ἀποδείξεσι χρῶνται· (2) ὡς οὐχ οἷόν τε εἶη, αἱ τι ἄλλῳ παραδοίῃς, τοῦτο αὐτὸν ἔτι ἔχειν. μία μὲν δὴ αὐτά. (3) ἄλλα δέ, ὡς, αἱ διδασκόν ἦν, διδάσκαλοι καὶ ἀποδεδεγμένοι ἦν, ὡς τᾶς μωσικᾶς. (4) τρίτα δέ, ὡς τοὶ ἐν ταῖς Ἑλλάδι γενόμενοι σοφοὶ ἄνδρες τὰν αὐτῶν τέχνην ἐδίδασκον καὶ τὼς φίλως. (5) τετάρτα δέ, ὅτι ἤδη τινὲς παρὰ σοφιστὰς ἐλθόντες οὐδὲν ὠφέληθεν. (6) πέμπτα δέ, ὅτι πολλοὶ οὐ συγγενόμενοι σοφισταῖς ἄξιοι λόγῳ γεγέννηνται. (7) ἐγὼ δὲ κάρτα εὐήθη νομίζω τόνδε τὸν λόγον· γινώσκω γὰρ τὼς διδασκάλως γράμματα διδάσκειν, τὰ καὶ αὐτὸς ἐπιστάμενος τυγχάνη, καὶ καθαριστὰς καθαρίζεν. πρὸς δὲ τὰν δευτέραν ἀποδείξιν, ὡς ἄρα οὐκ ἐντὶ διδάσκαλοι ἀποδεδεγμένοι, τί μὲν τοὶ σοφισταὶ διδάσκοντι ἄλλ' ἢ σοφίαν καὶ ἀρετάν; (8) [ἢ] τί δὲ Ἀναξαγόρειοι καὶ Πυθαγόρειοι ἦεν; τὸ δὲ τρίτον, ἐδίδασκε Πολύκλειτος τὸν υἱὸν ἀνδριάντας ποιέν. (9) καὶ αἱ μὲν τις μὴ ἐδίδασκε, οὐ σαμῆιον· αἱ δ' εἰς τις ἐδίδασκε, τεκμάριον ὅτι δυνατόν ἐστι διδάξαι. (10) τέταρτον δέ, αἱ μὴ τοὶ παρὰ [σοφῶν] σοφιστῶν σοφοὶ γίνονται· καὶ γὰρ γράμματα πολλοὶ οὐκ ἔμαθον μαθόντες. (11) ἔστι δὲ τι καὶ φύσις, αἱ δὴ τις μὴ μαθὼν παρὰ σοφιστᾶν ἱκανὸς ἐγένετο, εὐφυῆς γὰρ γενόμενος, ῥαϊδίως συναρπάξαι τὰ πολλὰ, ὀλίγα μαθὼν παρ' ὧνπερ καὶ τῶνύματα μανθάνομεν· καὶ τούτων τι ἥτοι πλέον, ἥτοι ἔλασσον, ὁ μὲν παρὰ πατρός, ὁ δὲ παρὰ ματρός. (12) αἱ δὲ τῷ μὴ πιστόν ἐστι τὰ ὀνύματα μανθάνειν ἀμέ, ἀλλ' ἐπισταμένως ἅμα γίνεσθαι, γινώτω ἐκ τῶνδε· αἱ τις εὐθύς γενόμενος παιδίον ἐς Πέρσας ἀποπέμψαι καὶ τῆναι τράφοι, κωφὸν Ἑλλάδος φωνᾶς, περσίζοι κα· αἱ τις τῆνὸθεν τῆνιδε κομίζαι, ἑλλανίζοι κα. οὕτω μανθάνομεν τὰ ὀνύματα, καὶ τὼς διδασκάλως οὐκ ἴσαμες (13) οὕτω λέλεκταί μοι ὁ λόγος, καὶ ἔχεις ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μέσαν· καὶ οὐ λέγω, ὡς διδασκὸν ἐστιν, ἀλλ' οὐκ ἀποχρῶντί μοι τῆναι αἱ ἀποδείξεις.

7 (1) λέγοντι δὲ τινες τῶν δαμαγορούντων, ὡς χρὴ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ κλάρω γίνεσθαι, οὐ βέλτιστα ταῦτα νομίζοντες. (2) εἰ γὰρ τις αὐτὸν ἐρωτῶν τὸν ταῦτα λέγοντα, τί δὴ σὺ τοῖς οἰκέταις οὐκ ἀπὸ κλήρω τὰ ἔργα προστάσεις, ὅπως ὁ μὲν ζευγηλάτας, αἱ κ' ὀψοποιὸς λάχῃ, ὀψοποιῇ, ὁ δὲ

ὀψοποιὸς ζευγηλατῇ, καὶ τᾶλλα καττωτό; (3) καὶ πῶς οὐ καὶ τῶς χαλκῆς καὶ τῶς σκυτῆς συναγαγόντες καὶ τέκτονας καὶ χρυσοχόας διεκλαρώσαμεν καὶ ἠναγκάσαμεν, ἅν χ' ἕκαστος λάχῃ τέχνην ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ μὴ ἂν ἐπίσταται; (4) τούτων δὲ καὶ ἐν ἀγῶσι τὰς μωσικᾶς διακλαρώσαι τῶς ἀγωνιστὰς καὶ ὅ τι χ' ἕκαστος [κα] λάχῃ, ἀγωνίζεσθαι αὐλητὰς κιθαριζεῖ τυχόν καὶ κιθαρωιδὸς αὐλήσει· καὶ ἐν τῷ πολέμῳ [τῶς] τοξότας καὶ [τῶς] ὀπλίτας ἵππασεῖται, ὁ δὲ ἵππεὺς τοξεύσει, ὥστε πάντες ἂ οὐκ ἐπίστανται οὐδὲ δύνανται, [οὐδὲ] πραξοῦντι. (5) λέγοντι δὲ καὶ ἀγαθὸν ἦμεν καὶ δαμοτικὸν κάρτα· ἐγὼ ἥκιστα νομίζω δαμοτικόν. ἐντὶ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι μισόδαμοι ἄνθρωποι, ὧν αἱ καὶ τύχη ὁ κύαμος, ἀπολοῦντι τὸν δᾶμον. (6) ἀλλὰ χρὴ τὸν δᾶμον αὐτὸν ὀρῶντα αἰρεῖσθαι πάντας τῶς εὖνως αὐτῷ, καὶ τῶς ἐπιταδείως στραταγέειν, ἀτέρως δὲ νομοφυλακὲν καὶ τᾶλλα.

- ⁸ (1) <τῷ αὐτῷ> ἄνδρὸς καὶ τὰς αὐτὰς τέχνας νομίζω κατὰ βραχὺ τε δύνασθαι διαλέγεσθαι, καὶ <τὰν> ἀλάθειαν τῶν πραγμάτων ἐπίστασθαι, καὶ δικάζεν ἐπίστασθαι ὀρθῶς, καὶ δαμαγορεῖν οἶόν τ' ἦμεν, καὶ λόγων τέχνας ἐπίστασθαι, καὶ περὶ φύσιος τῶν ἀπάντων ὥς τε ἔχει καὶ ὡς ἐγένετο, διδάσκειν. (2) καὶ πρῶτον μὲν ὁ περὶ φύσιος τῶν ἀπάντων εἰδὼς, πῶς οὐ δυνασεῖται περὶ πάντων ὀρθῶς καὶ <τὰν πόλιν διδάσκειν> πράσσειν; (3) ἔτι δὲ ὁ τὰς τέχνας τῶν λόγων εἰδὼς ἐπίστασεῖται καὶ περὶ πάντων ὀρθῶς λέγειν. (4) δεῖ γὰρ τὸν μέλλοντα ὀρθῶς λέγειν, περὶ ὧν ἐπίσταται, περὶ τούτων λέγειν. πάντ' ὧν [γὰρ] ἐπίστασεῖται. (5) πάντων μὲν γὰρ τῶν λόγων τὰς τέχνας ἐπίσταται, τοῖ δὲ λόγοι πάντες περὶ πάντων τῶν ἐ <όντων ἐντί> . (6) δεῖ δὲ ἐπίστασθαι τὸν μέλλοντα ὀρθῶς λέγειν, περὶ ὅτων καὶ λέγει, <τὰ πράγματα> , καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ ὀρθῶς διδάσκειν τὴν πόλιν πράσσειν, τὰ δὲ κακὰ τῶς κωλύειν. (7) εἰδὼς δὲ ταῦτα εἰδήσει καὶ τὰ ἄτερα τούτων· πάντα γὰρ ἐπίστασεῖται· ἔστι γὰρ ταῦτα τῶν πάντων τῆνα, <ὁ> δὲ ποτὶ τούτων τὰ δέοντα πράξει, αἰετῶς. (8) καὶ μὲν ἐπίσταται αὐλὴν, αἱ δὲ δυνασεῖται αὐλὴν, αἱ καὶ δέει τοῦτο πράσσειν. (9) τὸν δὲ δικάζεσθαι ἐπιστάμενον δεῖ τὸ δίκαιον ἐπίστασθαι ὀρθῶς· περὶ γὰρ τοῦτο ταὶ δίκαια. εἰδὼς δὲ τοῦτο, εἰδήσει καὶ τὸ ὑπεναντίον αὐτῷ καὶ τὰ <τούτων> ἄτερα. (10) δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ τῶς νόμῳ ἐπίστασθαι πάντας· αἱ τοίνυν τὰ πράγματα μὴ ἐπίστασεῖται, οὐδὲ τῶς νόμῳ. (11) τὸν γὰρ ἐν μωσικῇ νόμον ὡς ἐπίσταται, ὅπερ καὶ μωσικάν, ὅς δὲ μὴ μωσικάν, οὐδὲ τὸν νόμον. (12) ὅς γὰρ <μὲν> τὰν ἀλάθειαν τῶν πραγμάτων ἐπίσταται, εὐπετὴς ὁ λόγος, ὅτι πάντα ἐπίσταται· (13) ὡς δὲ <καὶ κατὰ> βραχὺ <διαλέγεσθαι δύναται, αἱ κα> δέει νῦν ἐρωτώμενον ἀποκρίνεσθαι, περὶ πάντων· οὐκ ὦν δεῖ νῦν πάντ' ἐπίστασθαι.
- ⁹ (1) μέγιστον δὲ καὶ κάλλιστον ἐξεύρημα εὔρηται μνάμα καὶ ἐς πάντα χρήσιμον, ἐς τὰν σοφίαν τε καὶ ἐς τὸν βίον. (2) ἔστι δὲ τοῦτο <πρᾶτον> · ἐὰν προσέχηις τὸν νοῦν, διὰ τούτων παρελθοῦσα ἡ γνώμη μᾶλλον αἰσθησεῖται. (3) δεύτερον δὲ μελετᾶν, αἱ καὶ ἀκούσης τῷ γὰρ πολλάκις ταῦτα ἀκοῦσαι καὶ εἶπαι ἐς μνάμαν παρεγένετο σύνολον ὁ ἔμαθες. (4) τρίτον αἱ καὶ ἀκούσης ἐπὶ τὰ οἶδας καταθέσθαι, οἶον τόδε· δεῖ μεμνᾶσθαι Χρύσιππον, κατθέμεν ἐπὶ τὸν χρυσὸν καὶ τὸν ἵππον. (5) ἄλλο· Πυριλάμπη κατθέμεν ἐπὶ <τὸ> πῦρ καὶ τὸ λάμπειν. τάδε μὲν περὶ τῶν ὀνυμάτων· (6) τὰ δὲ πράγματα οὕτως· περὶ ἀνδρείας ἐπὶ τὸν Ἄρη καὶ τὸν Ἀχιλλεῖα, περὶ χαλκείας δὲ ἐπὶ τὸν Ἥφαιστον, περὶ δειλίας ἐπὶ τὸν Ἑπειόν ...